D. JURAK, *Grad na vodi*

Dalmatinac, Zagreb 1963. — M. Montani, Juraj Dalmatinac i njegov krug, Zagreb 1967. — J. A. Soldo, Bibliografija radova o Jurju Dalmatinu, Radovi HIJZ, 1976, 22–23. — D. Kečkemet, Udio Jurja Dalmatinca na Foscarijevom portiku Duždeve palače u Veneciji i na srodnim izvedbama, ibid., 1976, 22–23. — V. Gvozdanović, The »Schiavone« in Vasari's Vita of Brunelleschi, Commentari (Roma), 1976, 1–2. — A. M. Schulz, The sculpture of Giovanni and Bartolomeo Bon and their Workshop, Transaction of the American Philosophical Society (Philadelphia), 1978, 3, str. 30–32. — R. Ivančević, Mješoviti gotičko-renesansni stil arhitekta Jurja Matejeva Dalmatinca, Prilozi – Dalmacija, 1980, 21. — Isti, Nove atribucije Jurju Matejevu Dalmatinu i Nikoli Ivanovu Firentincu i problem valorizacije njihovih djela, Peristil, 1980, 23. — I. Fisković, Neki vidovi umjetničkog rada Jurja Dalmatinca u Šibeniku i Splitu, Radovi HIJZ, 1981, 27–28. Iv. Mat.

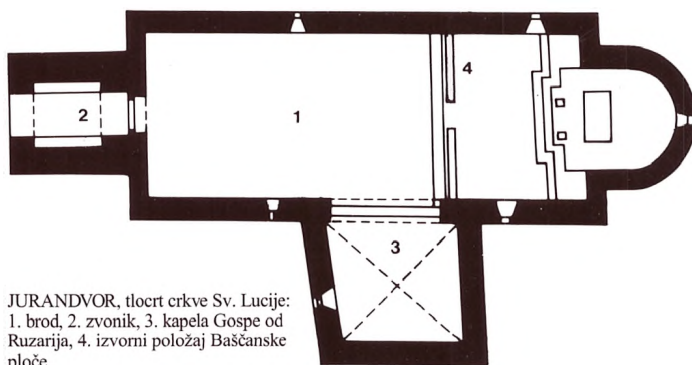
JURAJ MIHAJLOV, klesar (XV. st.); rodom iz Zadra. S Markom Petrovim iz Apulije isklesao je 1447. četiri ukrašene krune zdenca u Šibeniku. Vjerojatno suradnik J. Dalmatinca na gradnji šibenske katedrale. LIT.: D. Frey, Der Dom von Sebenico und sein Baumeister Giorgio Orsini, Jahrbuch CC, 1913, str. 138. — C. Fisković, Zadarski sredovječni majstori, Split 1959, str. 28. — M. Montani, Juraj Dalmatinac i njegov krug, Zagreb 1967, str. 20.

JURAK, Drago, naivni slikar (Pušća kraj Zagorskih Sela, 17. XI. 1911 – Zagreb, 1. I. 1994). Izučio kolarski zanat u Zagrebu, gdje je bio scenski stolar u HNK-u. Prve poduke dobio od K. Hegeđušića. Slika i rezbari od 1958, izlaže od 1964. Radio reljefe u različitim materijalima i drvene makete imaginarnih građevina. Na njegovim slikama prevladavaju motivi fantastične arhitekture. Ornamenti gradova i arabeske krajolika postavljeni su u neočekivane, vizionarne odnose. Sve je ispunjeno neobičnim pojedinostima (rozete, lunete, konzole, arhivolte, arkature, kupole), iscrtanima osobitom grafičkom pozornošću (*Život na zemlji*, 1972; *Skrivači*, 1987–89; *Željeznički kolodvor*, 1985; *Vlastini gradovi*, 1986). Upotreba prekrivajućeg laka intenzivira živu boju Jurakovih maštarijskih viđenja. Samostalno je izlagao u Zagrebu (1967, 1971, 1980, 1989), Zlataru (1971, 1979), Rimu (1973), San Franciscu (1973), Den Haagu (1981).

LIT.: V. Maleković, Slikar fantazmopolisa (katalog), Zagreb 1971. — T. Šola, Drago Jurak (katalog), Zagreb 1980. — N. Vrkljan-Križić, Drago Jurak (katalog), Zagreb 1989. VI. Mé.

JURANDVOR, selo kraj Baške na otoku Krku. Istraživanja i iskapanja 1955–62 (B. Fučić) otkrila su dijelove rimske ladanjske vile (zidovi,

podovi u tehnici *opus signinum*, kameni dijelovi gospodarskih uređaja, epigrafski spomenici) i fragmente kamena namještaja starokršć. crkve iz VI. st. Na ostacima rim. vile benediktinci – glagoljaši dograđuju opatiju Sv. Lucije, a oko 1100. opat Dobrovit gradi sadašnju jednobrodnu ranoromaničku crkvu. Pod crkve diže se u tri razine; najniža je u brodu, za dvije stube viša je u redovničkome koru, a najviša u apsidi, gdje je naprijed pomaknuti oltar služio za liturgiju »versus populum«. Uza zid polukružne apsidi postavljena je zidna opatova klupa. Kor je bio od broda odijeljen kamenom pregradom (*septum*), srušenom poslije 1752, na kojoj je tzv. →Baščanska ploča služila kao lijeva pregradna ploča (*pluteus*). U romaniци je u sredini pročelja dograđen zvonik pravokutne osnove (»magister Andreas«), a 1498. prigradena je uz juž. zid broda kapela Gospe od Ruzarija, presvođena gotičkim križnim svodom. Na uglovima zvonika, koji je u XIX. st. snižen za jedan kat, ugrađena je romanička kamena plastika: simboli četvorice evanđelista. U crkvi je danas lapidarij sa spomenicima rim. i starokršć. perioda i s glag. natpisima, te drvena polikromirana plastika iz XVI. st. sa starih bočnih oltara. U zvoniku je zvono iz prve pol. XIV. st. (»magister Manfredinus«). Poliptih, koji se nalazio na gl. oltaru, rad Paola Veneziana i sinova (prema A. Morassiju) nastao 1333–45.

JURANDVOR, tlocrt crkve Sv. Lucije: 1. brod, 2. zvonik, 3. kapela Gospe od Ruzarija, 4. izvorni položaj Baščanske ploče

LIT.: V. Štefanić, Opatija sv. Lucije u Baški i drugi benediktinski samostani na Krku, Croatia Sacra, 1936. — B. Fučić, Baščanska ploča kao arheološki predmet, Slovo (Vajsov zbornik, 1957). — Isti, Izvještaj o radovima u Jurandvoru kraj Baške na otoku Krku godine 1955. i 1957, Ljetopis JAZU, 1957. — V. Zlamalik, Paolo Veneziano i njegov krug, Zagreb 1967. — B. Fučić, Arhivski podatak o Baščanskoj ploči, Ljetopis JAZU, 1978. — Isti, Glagoljski natpisi, Zagreb 1982. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok. — Baščanska ploča, I—II, Zagreb 1988. B. F.

JURIĆ, Franjo, slikar (Krk, 1693—1755). Bio je svećenik, u slikarstvu samouk. Najvrednije mu je djelo *Majka Božja sa svecima* (1724) na gl. oltaru župne crkve u Baški. U franjevačkome samostanu na otočiću Košljunu kraj Punta nalazi se njegova potpisana slika *Bl. Djevice Marije s Isusom i Sv. Ivanom Krstiteljem* (1725) i niz slika iz 1728. s pjevališta crkve (*Bezgrešno začeta, Sv. Ante, Sv. Bernardin, Sv. Ivan Kapistran*). U Vrbniku je 1731. oslikao tabulat u kapeli Sv. Ante (danas ne postoji). Njegovo je djelo odraz pučkoga ukusa, bez dodira s venecijanskim slikarstvom XVIII. st. Franjo i njegov brat Ante imali su jedinu do sada zabilježenu slikarsku radionicu na otoku Krku.

LIT.: I. R. Žic, Franjo Jurić — nepoznati slikar XVIII st. iz Krka, Bulletin JAZU, 1967—74, 15—16. Ra. Mat.

JURIĆ, Vinko, arhitekt (Split, 19. IX. 1921). Diplomirao na Tehničkome fakultetu u Zagrebu 1949. Djeluje u Sarajevu od 1950. Projektirao je stambene zgrade u Konjicu, školske zgrade, hotele »Bosna« u Doboju, »Jahorina« na Jahorini i ortopedsku kliniku na Koševu u Sarajevu. Radio na valorizaciji planinskih područja oko Sarajeva i programe za sportsko-rekreacijske centre na Jahorini (1972), Treskavici (1975), Vranici (1979) i Kupresu (1980).

LIT.: I. Štraus, Nova bosanskohercegovačka arhitektura, Sarajevo 1977. R.

JURIĆ, Zlatko, arhitekt (Zagreb, 29. IV. 1959). Diplomirao na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1983, gdje je i doktorirao 1991. (*Arhitektura Zagreba u razdoblju 1850—1914*). U Jurićevoj arhitekturi prevladavaju realizirane građevine industrijske namjene, dok se među ostalim projektima ističe realizacija spojnoga mosta i predvorja »Ininih« zgrada na Vukovarskoj aveniji (1986—89) i projekt zgrade Hrvatskoga instituta za istraživanje mozga (1991) u Zagrebu. Znanstvene prikaze o povijesti hrvatske arhitekture XIX. i XX. st. objavljuje u stručnim publikacijama i dnevnome tisku.

BIBL.: Arhitekt Josip Vancsa, ČIP, 1985, 1; Arhitekt Aleksandar Dragomanović, ibid., 1988, 7—8; Hrvatska arhitektura 80-ih godina, Arhitektov bilten (Ljubljana), 1988, 97—98; Centralni tlocrt u srednjoevropskom kontekstu, ŽU, 1991, 50; O recentnom stanju opusa arhitekta Vjekoslava Bastla, Kontura, 1992, 5; Nova hrvatska sakralna arhitektura, ibid., 1992, 6; Sakralni prostori prema srednjoevropskoj arhitekturi, ŽU, 1993, 52—53. J. M. M.

JURINJAK, Slavko, slikar (Donja Vrijeska kraj Daruvara, 4. III. 1926). Završio Višu pedagošku školu u Zagrebu. Kao likovni pedagog djelovao u Ogulinu, Kninu i Petrinji. Slika akvarelom krajolike uz rijeku Kupu i petrinjske vedute u bogatoj svijetloj paleti na tragu impresionizma. Autor je dviju grafičkih mapa o Petrinji. Samostalno izlagao u Zagrebu, Rijeci, Varaždinu i Karlovcu.

LIT.: J. Baldani, Petrinjski pejzaž u Zagrebu (katalog), Zagreb 1985. — B. Vrga, Petrinjski pejzaži S. Jurinjaka, Marulić, 1993, 26. R.

JURIŠIĆ, Karlo, crkveni povjesničar (Sarajevo, 13. VIII. 1918). Studirao teologiju u Makarskoj i Zagrebu, gdje je diplomirao i doktorirao na Bogoslovnom fakultetu. Predavao na franjevačkim učilištima u Sinju i Makarskoj. Bavi se proučavanjem crkv. prošlosti, navlastito južnohrv., te s tim u svezi i proučavanjem sakralnih građevina i umjetnina.

BIBL.: Stariji hrvatski natpisi Makarskog primorja (XV—XVIII st.), Starine JAZU, 1966, 53; Crkve na biokovsko-neretvanskom području u doba turske vladavine, Kačić, 1968, 2; Hrvatski ćirilski natpisi u Južnoj Hrvatskoj, Hrvatski tjednik, 1971, br. 21; Katolička crkva na biokovsko-neretvanskom području u doba turske vladavine, Zagreb 1972; Treći antički nadgrobni natpis iz Donjih Brela, VjAHD, 1977, 4; Prvi muzej hrvatskih spomenika u Kninu i franjevci, Kačić 1977, 9; Fra Lujo Marun, osnivač starohrvatske arheologije, Split 1979; Iz makarske prošlosti, Makarska 1984; Despotov Zaostrog kroz povijest, Makarski zbornik, 1989, 2. D. Hč.

JURIŠIĆ, Krunoslav, arhitekt (Sarajevo, 30. VI. 1914 — Pohorje, 1945). Studij arhitekture završio u Zagrebu 1937, gdje je od 1943. docent. Radio sa Z. Stržičem (hotel »Excelsior« u Dubrovniku, natječaj za operu u Beogradu, 1939) te s M. Haberleom (crkva Bl. Marka Križevčanina u Zagrebu, 1940). Sudjelovao je na natječajima za kolodvor (1936, s J. Budakom) i Zanatsku komoru (1939) u Sarajevu, neboder »Bata« na Jelačićevu trgu u Zagrebu (1938), Željezničku bolnicu u Beogradu (1940), regulaciju izgradnje Medloga u Celju (1940, III. nagrada, s Lj. Gajem), regulaciju Varaždina (II. nagrada, s Lj. Gajem), hotel i plivalište u

JURANDVOR, unutrašnjost crkve Sv. Lucije

Preradovićevoj ul. u Zagrebu (1942, II. nagrada). Napisao opširni pregled o hrv. arhitekturi i urbanizmu za knjigu Naša domovina. A. M. U.

JURIŠIĆ-SCHNEIDER, Greta → SCHNEIDER-JURIŠIĆ, GRETA

JURJEVIĆ, Toma, kipar (Ljubljana, sred. XVII. st. — Remete kraj Zagreba, 1713). Prvi se put spominje 1667. u jednom sporu s kiparom Avguštinom Ferfillom kod kojega je vjerojatno učio. Radio je u radionici M. Cusse a 1694. stupa u pavlinski red u Remetama. Jurjeviću i njegovu pomoćniku P. Belini pripisuju se: mramorni oltar za pavlinsku crkvu Sv. Marije u Remetama (1707), mramorni anđeli koji nose grbove Hrvatske i Slavonije (Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu) s oltara Sv. Luke (1703) u zagrebačkoj katedrali te oltar Posljednje večere, također u katedrali, s antependijem sličnim onome u Remetama.

LIT.: S. Vrišer, Baročno kiparstvo v osrednji Sloveniji, Ljubljana 1976. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok. — D. Baričević, Kiparstvo u pavlinskim crkvama u doba baroka, u katalogu: Kultura pavlina u Hrvatskoj, Zagreb 1989. R.

JURJEVO → SVETI JURAJ

T. JURJEVIĆ, Anđeo s grbom Slavonije. Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt

